

نقش مدارس هوشمند در نظام آموزش و پرورش

کلیدواژه‌ها: مدارس هوشمند، آموزش، مدارس دانش آموز محور، سیستم ارزش یابی.

هوشمند مؤسسه‌ای آموزشی است که در جهت فرایند یادگیری و بهبود مدیریت به صورت سیستمی نظام یافته بازسازی شده تا کودکان را برای عصر اطلاعات آماده سازد. در این گونه مدارس کسب موفقیت دست یافتنی است و میزان آن به تلاش و پیگیری دانش آموزان و هدایت صحیح و جهت دار بستگی دارد. در این روش روح پژوهش و جست و جویی، جایگزین روحیه بی هدف دانش آموز خواهد شد؛ هم چنین رکن اصلی برای هر گونه تغییر، تغییر در فکر است و ابزار و امکانات تنها وسیله‌ای برای جامه عمل پوشاندن به افکار هستند.

ویژگی های مدارس هوشمند

۱. خلاقیت؛
۲. روش های نوین یادگیری؛
۳. توجه به فهم مطالب؛
۴. تبادل اطلاعات؛
۵. متمرکز کردن مطالب آموخته شده.

در مدارس هوشمند، کامپیوتر جایگزین تخته سیاه شده و سی دی نیز جای دفتر مشق را می گیرد. دانش آموزان می توانند از طریق اینترنت اطلاعات بسیاری درباره هر موضوع که بخواهند به دست آورند. در این سیستم، معلم و شاگرد هر دو تولید محتوای الکترونیکی و درس را به صورت سی دی ارائه می کنند.

در این مدارس آموزش منحصر به معلم نیست، بلکه یاددهی و یادگیری کاملاً تعاملی است و دانش آموزان نقش اساسی در آموختن مباحث علمی دارند.

از طرفی، دبیران با استفاده از محتوای درسی الکترونیکی موجب تفهیم بهتر مطالب درسی و صرفه جویی در وقت می شوند و دانش آموزان هم این فرصت را دارند که توانایی و قابلیت های خود را آشکار و به تولید محتوا بپردازند.

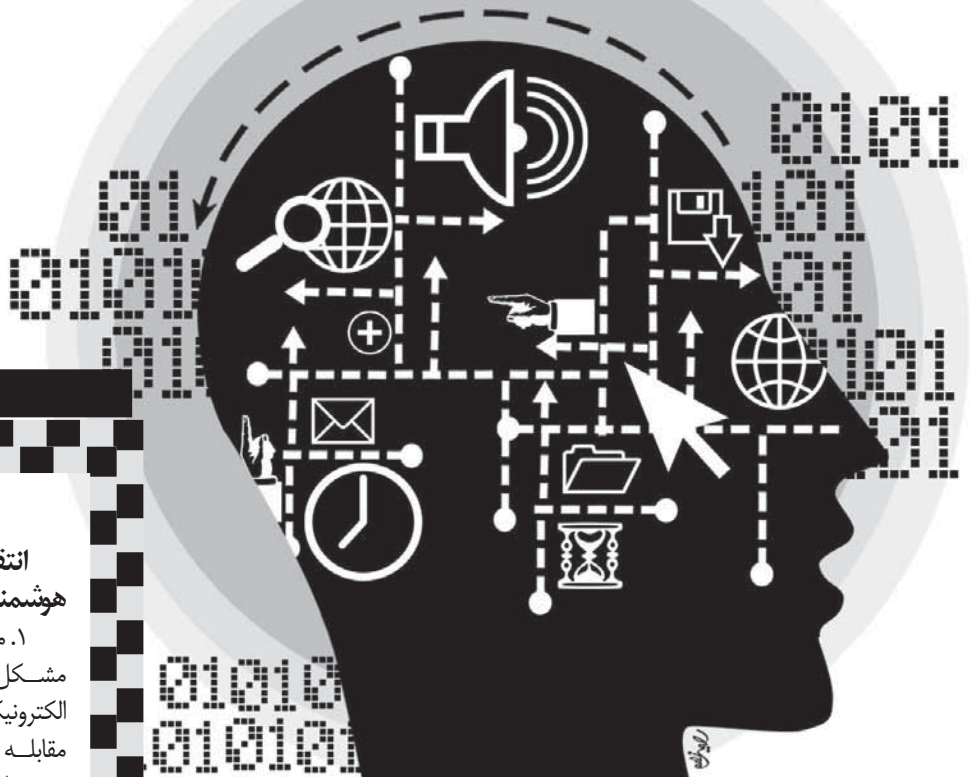
در این گونه مدارس، کسب موفقیت دست یافتنی است و میزان آن به تلاش و پیگیری دانش آموزان و هدایت صحیح و جهت دار بستگی دارد. در این روش، روح پژوهش و جست و جویی قطعاً جایگزین روحیه بی هدف دانش آموزان خواهد شد.

در مدارس هوشمند معلمان می توانند به جای این که بکشند خودشان پاسخی برای پرسش های دانش آموزان پیدا کنند، از آن ها بخواهند پاسخ پرسش هایشان را در رایانه بچینند و برای بقیه باز گو کنند.

ساختار این گونه مدارس باید با کمک فناوری های نوین سیستم های آموزشی و دیجیتال هوشمند در صدد سرعت بخشی به فرایند یاددهی، یادگیری و بهبود مدیریت به صورت کاملاً نظام یافته بوده تا انسان عصر اطلاعات قادر به پردازش و دست بندی و استفاده بهینه از منابع فنی دانش روز با توجه به طیف گسترده آن برای کشف استعداد خود و بروز

آموزش، رکن اصلی در توسعه پایدار هر کشور است و آموزش الکترونیکی، امروزه از جدیدترین، مؤثرترین و مطمئن ترین روش ها در توسعه آموزش های فردی و سازمانی محسوب می شود. سیستم نوین آموزش الکترونیکی فواید و مزایای منحصر به فردی را برای افراد، سازمان ها و مراکز آموزشی به همراه دارد. در گذشته تمامی آموزش های کارکنان در شرکت ها و سازمان ها به شیوه کلاس های حضوری برگزار می گردید که در آن محوریت کلاس با مربی آموزش بود. با ظهور اینترنت، آموزش الکترونیکی باعث گسترش دامنه آموزش و نیز به اشتراک گذاشتن دانش و اطلاعات شده است. مدرسه هوشمند مدرسه ای فیزیکی است؛ کنترل و مدیریت آن، براساس فناوری کامپیوتر و شبکه انجام می گیرد و محتوای اکثر دروس آن الکترونیکی و سیستم ارزش یابی و نظارت آن نیز هوشمند است. در چنین مدرسه ای یک دانش آموز هوشمند، با صرف وقت بر روی موضوعات به شکل مستمر، منابع و قابلیت های اجرایی، خود را توسعه و تغییر می دهد. این نکته ای است که به مسئولان مدرسه اجازه می دهد تا با توجه به تغییرات به وجود آمده و افزایش سطح اطلاعات دانش آموزان، آن ها را برای اخذ اطلاعات جدید آماده سازند. مدرسه هوشمند مدرسه ای است که جهت ایجاد محیط یاددهی - یادگیری و بهبود نظام مدیریتی مدرسه و تربیت دانش آموزان پژوهنده طراحی شده است. به بیان دیگر، مدرسه

0101010101010101
01010101

انتقادهای وارده بر مدارس هوشمند

۱. مسائل فرهنگی را می‌توان عاملی مشکل‌آفرین در اجرای طرح یادگیری الکترونیکی دانست و مشکلاتی از قبیل مقابله و مخالفت افراد در استفاده از روش‌های نوین در برابر روش‌های سنتی آموزش، وجود مشکلات خاص یادگیری الکترونیکی شامل بستر مخابراتی، عدم وجود نرم‌افزارهای آموزشی و هزینه‌ی سخت‌افزاری مناسب می‌تواند پیاده‌سازی طرح را با مشکل مواجه سازد.

۲. از جمله مشکلات دیگری که می‌توان بدان اشاره کرد تعداد رایانه، کمبود مهارت و دانش معلمان، دشواری تلفیق فناوری با آموزش، کمبود زمان برای کار با رایانه و فقدان کارکنان نظارتی برای اجرای این طرح است.

منابع

۱. صالحی، م و کاشانی، ن. (۱۳۸۶)، عوامل مؤثر در اجرای طرح مدارس هوشمند از دیدگاه مدیران دبیرستان‌های استان مازندران.
۲. عطاران، م. (۱۳۸۳)، فناوری اطلاعات بستر اصلاحات در آموزش و پرورش کشور، مؤسسه فناوری آموزشی مدارس هوشمند.
۳. عبادی، ر. (۱۳۸۳)، یادگیری الکترونیکی E.Learning آموزش و پرورش. مؤسسه توسعه فناوری مدارس هوشمند.
4. www.smartschool-ir.com
5. Berger, k. s. (2001). The developing person through the life span. U.S.A: worth publisher
6. David, P. (1992). Smart Schools: Better thinking and learning for every child.

خلاقیت‌ها باشد. این در حالی است که میانی توسعه آن‌ها را استفاده از فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات تشکیل می‌دهد و مدیریت آن، مبتنی بر فناوری رایانه و شبکه بوده و محتوای اکثر دروس الکترونیکی و سیستم ارزش‌یابی و نظارتش هوشمند است.

مدرسه هوشمند در واقع مرحله برتری در کاربری فناوری اطلاعات در نظام آموزش کشور است. مدرسه هوشمند، مدرسه‌ای است که مدیریت و کنترل آن مبتنی بر فناوری شبکه و رایانه بوده و محتوای بیشتر درس‌های آن الکترونیکی است و نظام ارزش‌یابی و نظارت آن نیز به‌صورت هوشمند (الکترونیکی) عمل می‌کند.

این مدرسه از نوع مدارس «دانش آموز محور» است و معلم در آن نقش هدایتگر را دارد. دانش آموز به منابع موجود در مدرسه یا شبکه‌های اطلاع‌رسانی بیرونی نیز دسترسی دارد و در استفاده از منابع برای درس‌های خود آزاد است. بدین ترتیب او از دو نوع محتوا استفاده می‌کند: محتوای الکترونیکی و محتوایی که معلم تولید می‌کند. بانک اطلاعاتی مدرسه باید با استانداردهای روز جهان مطابقت داشته باشد. کتابخانه این مدرسه، یک کتابخانه الکترونیکی است و دانش آموز می‌تواند به صورت برخط (online) از آن استفاده کند. محیط‌های گفت‌وگو، بحث و پرسش و پاسخ به صورت همزمان و ناهمزمان در این مدرسه فعال است.

مسئولیت معلمان در این مدارس شاید به‌خاطر به‌روز کردن اطلاعات و تولید محتوای آموزشی نسبت به قبل بیشتر شده است.

این گونه مدارس دانش‌آموزان را به گونه‌ای تربیت می‌کنند که پس از تحصیل به‌راحتی جذب محیط کار و صنایع نوین شوند و در ساعات غیرحضور که وقت کافی دارند فضای آموزشی مناسبی را از طریق رایانه به‌وجود آورند. البته این امر شاید حدود ده سال طول بکشد تا ابزارها و زیرساخت‌های ارتباطی و محتوای آموزشی مناسب با والدین را کامل سازد و در برنامه و روش‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی والدین و جامعه تغییر ایجاد کند.

0101010101010101
10101010101